

**FAHRİ SİYASAL BİLGİLER DOKTORLUĞU TEVCİH
EDİLEN Prof. Dr. ERNEST JACKH'in KONUŞMASI**

Bu gün aranızda bulunmakla, Pazar günü Dekan Fikret Arık'la beraber büyük Türk milletinin kurtarıcısı ve hür Batı Dünyasının kudretli dayanağı büyük Atatürk'ün mukaddes istirahatgâhına, 30 yıllık uzun bir dostluğun nişanesi olarak çiçekler koyduğum anda, duyduğum heyecanın ayının hissetmekteyim.

Eminim ki, bu büyük miliyetçi ve insaniyetçi adam, bugün 84 yaşını idrak etmiş olan benim siyasî ilimler sahasındaki milliyetçi ve enter-nasyonalist çalışmalarımın sizler tarafından nasıl takdir edildiğini görmekle bahtiyar olacaktı.

Çalışmalarım, kısmetimin beni sevkettiği, Almanya, Büyük Britanya ve Amerika Üniversitelerinde kurduğum üç Enstitü şeklinde tecelli etmiştir.

Birincisi eski dostum ve halen Federal Almanya Reysicumhuru bulunan Teodor Heuss ve Şansölye K. Adenauer'in işbirliği ve himayeleriyle kurduğum «Der Hochschule für politik» dir ki, halen hür Berlin Üniversitesiyle birleşmek üzere-dir. Bu, Siyasal Bilgiler Okulundan aynı zamanda yabancı memleketler devlet adamları ve diplomatları da feyz almışlardır ki, bunların arasında sefirimiz S. Esin'i de zikredebilirim.

Almanya'da hocalık yaptığım zaman tanıdığım diğer Türkler arasında Fikret Belbez, Selim Sarper, Fuat Çobanoğlu, mebuslar, mühendisler ve doktorlar, İstanbul ve Ankara'da bulunduğum şu günlerde ziyaretime geldiler.

İkinci olarak Hitler rejiminden kaçarak sığındığım Londra'da W. Churchill'in daveti üzerine müşterek emniyet ve sulh yolu ile değişme gayesinin tahakkuku için yeni «Commonwealth» Enstitüsünü kurdum ki, şimdi Londra Üniversitesine bağlı Milletlerarası Münasebetler Enstitüsü halinde çalışmaktadır. Bu Enstitüye bağlı 22 millete ait seksiyonlar arasında 29 Ağustos 1937 tarihinde bizzat Atatürk tarafından tevkil edilen Tefik R. Aras ve onu takiben İnönü tarafından tevkil edilen Saraçoğlu'nun kurduğu bir Türk Seksiyonu da mevcuttur.

Üçüncü olarak New York'da Kolombiya Üniversitesinde 10 yıl evvel Eisenhower'in rektörlüğü zamanında ilk hazırlıkları Prof. Ş. Esmer tarafından yapılan ve sonra Fuad Köprülü'nün üzerinde çalıştığı bir Türkiye Merkezi kurulmuştur. Halen Orta Doğu Enstitüsü ismini alan bu müessesese Reisicumhur Celâl Bayar tarafından ziyaret edilmiş ve kendisine burada Kolombiya Üniversitesi tarafından tevcih edilen fahrî doktorluk payesini kabul ederek bizleri şereflendirmiştir.

Türk profesörlerinden Hikmet Belbez, İnalçık, H. Basri Hun, İstanbul'dan Sarıca, Timur, Versan, Togan bu müessesese ile işbirliği halinde çalışmaktadırlar. Ümid ederim diğerleri bunları takip edeceklerdir.

Almanya, İngiltere ve Amerikadaki çalışmalarım hakkında verdiğim izahattan da anlaşılacağı üzere Türkiye benim için başlıca faaliyet mevzularından birini teşkil edegelmıştır. Ayrıca ilâve etmek isterim ki Orta Doğu Enstitüsündeki muntazam seminer çalışmalarına ve Araştırma faaliyetine manevi ve kültürel birliğin bir ifadesi olarak Türkiyeden başka Pakistan, İran, Irak, Lübnan, İsrail, Amerika, İngiltere ve Almanya da katılmaktadır. Bugün, araştırma, bilgi ve anlaşmaya dayanan bir siyasî ilimler camiası mevcuttur. Ayrıca dünya çapında değişiklikler husule getiren ileri görüşlü ve cesur insan dehasının yarattığı bir de siyaset ilmi mevcuttur. Meselâ 1955 te ve bilhassa 1923 ve 1937 de Atatürkün hamleleri bu söylediklerime esas teşkil eder. Dünkü görüşmemizde Celâl Bayar da 1937 hakkındaki fikrime iştirak ettiğini bildirmiştir.

Burada daha fazla teferruata inmeme imkân yoktur. Bunu kitaplarımda bulabilirsiniz. (Yükselen Hilâl), yazıldığı zaman için bir kehanet teşkil ediyordu. Bugün Hilâl şüphesiz yükselmiştir ve hiç bir zaman ufuklardan sönmeyeceğini isbat etmiştir. Benim ümitlerimi fersah fersah geçen bu parlak inkişaf için ecdadınıza, sizlere ve 1908 denberi büyük bir muhabbetle bağlandığım Türk Milletine müteşekkirim.

Kendimi hasrettiğim bu dâvaya sadık kalacağım sizleri temin ederim. Bugün bana tevcih ettiğiniz bu yüksek şerefi Türklerle Amerikalı ilim adamları arasındaki beraberlik ve Tek Dünya şuuru ve birlik prensibine dayanan yeni tarih çığırının bir senbolü olarak tefsir etmekte beni haklı bulacağınızı ümid ederim.